Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 249

, 115.

B 2.6.

Cod. CCXLIX.

Chartac: Fol: Sec: 14.

1.

Gutolfi Grammatica.

Gutolf v. Heiligenkreuz

1a – 83b

Gutolfi Grammatica in usum Monialium ad S: Nicolaum Viennæ conscripta. Prologus incipit: "Frater Gutolfus peccator et inutilis amantissimis in Xto filiabus ad S: Nycolaum Wienne sacris virginibus curis adhuc scolaribus occupatis florem castitatis imārcescibilem perpetuo custodire. Continuas quidem sed inanes in discendo &c: Prologum sequitur capitulorum elenchus, hunc rubrica: "Incipit Sūma gramatice fratris Gutholfi pro monialibus S: Nycolai extra muros Wienne compilata." Primum Capitulum incipit: "Ars est collectio preceptorum." In fine additur: "Explicit Sūma Gramatice fratris Gutholfi monachi monasterii S. crucis edita pro monialibus," &c:

Gutolfus seu Gottulfus, monachus Cisterciensis S. crucis in Austria, conscientiarum Monialium ad S: Nicolaum Viennæ moderator, vita S. Bernardi metrice scripta, aliisque operibus clarus floruit circa annum 1270. Vide præfationem ad lectorem, quam præmisit Theoph: Heimb vitæ S. Bernardi metrice exaratæ. Nonnulla de eodem leguntur in actis Wilburgis reclusæ ad S. Florianum p: 85. et 101.

2

Tybini Gloſsa in doctrinale Alexandri de Villa Dei. Præfatio incipit: "Gaufredus in poetria nova cap: II dicit. Si vis bene duci certo comite te duci" &c. (a) Postquam ostendit Tybinus in qualibet docenda, et discenda scientia ducem eſse deligendum prosequitur in hunc modum:" Sed quoniam Alexander in doctrinali Priſcianum et alios auctores imitans documenta, quæ Priſcianus in majori et minori duobus voluminib; diffuse tradidit, succincte propter informationem juvenum contexuit de regimine et regulis; Ideo nos volentes juvenes docere ejus sequimur vestigia" — et post pauca:" Partem igitur sui libri quam aliqui vocant secundam leviori modo quo potero lucidiq; pertractabo. Gloſsæ, seu Commentarii ipſius initium est:" Hic jubet ordo libri vocum regimen reserari (b), Hoc est caput VIII libri Alexandri. In fine legitur:" Explicit Glosa magistri Tybini."

De Tybino, quæ conſtant dixi in Cod: CVIII. n: 1.

Alexander de Villa Dei, sive Villadeus Gallus Ord: Min: Gram̄aticus, et Poeta clarus circa annum 1209 scripsit avide receptum illa ætate in scholis Doctrinale puerorum seu Grammaticam latinam, excerptam e Prisciano, et versibus Leoninis comprehensam, quo facilius eſsent integram mandare memoriæ. Multos, qui de illo agunt, nominat idem Fabricius Bibl: med. & inf. lat: l: c: T I. p. 64.

Tybini Gloſsa in doctrinale Alexandri de Villa Dei.

(a) Gaufredus, seu Galfridus de Vino Salvo Anglus, post annum 1245 scripsit ad Innocent: III Poetriam novam, seu carmen de arte dictandi versificandi et transferendi. Fabricius Bib: m. & i. l: T III. p. 12.

84^{a} – 119^{a}

(b) Est textus Alexandri.

3.

Tractatus de distinctionib: definition: &c.

125a–183b

Tractatus de distinctionibus, definitionibus, demonstrationibus et Sophismatibus Viridani. Incipit: "Reſtat tractare" &c. Hæc verba indicant, quædam jam præcessisse, quod et in limine mox dicitur: "Secundum dicta a principio iſte est tractatus 8vus hujus operis". Est itaque fragmentum, sed magnæ molis.

4.

Eberhardi Labyrinthus cum Comentario.

184a–211a

Eberhardi Labyrinthus, seu carmen elegiacum de miseriis Rectorum Scholarum, cum perpetuo comentario anonymi. Præfatio Comentatoris incipit: "Dabo vobis os et Sapientiam cui non resistere poſſunt nec contradicere. Verba proposita scripta sunt". In eadem circa finem dicit: "Dicunt quidam quod magister Eberhardus rector Scolarium bevienſis /: Bethunienſis: / istum librum composuit" &c: In conclusione operis author nomen ſuum ſequentibus manifestat:

"Lector condoleas cariem si videris ullam
Carminis eberhardij, vigilet correccio lune
Dormiat invidie detraccio, nemo beatus
Parte potest omni mala sunt vicina petendis".
Amen.

His additur: "Explicit textus laborinti Explicit Glosa per manus illius qui scripsit." – "finitus est iste liber in die Sanctorum Symonis et jude anno nativit: domini M.o CCC.o septuagesimo nono". Eiusdem labyrinthi meminit Plac: Braun in Notit: Codd: Mss: Vol: II. p. 52. qui tamen in nonnullis a nostro differt. Typis eundem exprimi curavit Polyc: Leyserus in Hist: Poetar med: ævi pagg 796.

809. Commentator adhuc ignotus.

Ebershardus Bethunienſis Arteſius, pluribus scriptis poeticis et rhetoricis clarq̃ fuit circa annum 1124. Plura de eo suppeditant Henric: Gandav: cap: 60. Cangius praef: ad Gloſſar: Lat: § 45. Oudin: T: III. p. 37.

Cod. CCL.

Chartac: Fol: saec: 15.

B 2.7.

Guilel: Durandi Rationale divin: officiorum.

Guilelmi Durandi Rationale divinorum officiorum. Incipit: "Quecunque in eccleſiaſticis oficiis." De eo jam eſt dictum in Codd: CLXXVII. & CCII. Anni nulla occurrit notitia; manus vero, quæ ſæpe variat, videtur eſſe ſæculi decimi quinti.

Cod. CCLI.

Chartac: Fol: Saec: 15.

B 2.8.

1.

Arma optima contra Wikleffitas

1a–15b

Arma optima contra Wikleffitas. Eſt tractatus, in quo articuli fidei catholicæ ab impugnationibus Wikleffitarum defenduntur. Incipit: "Quia in æquivocacione." In fine: "Expliciunt arma optima contra Wyclefiſtas nunc ecclesiam dei impugnantes."

Plura de his dixi in Cod: CXV. n: 2.

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 249

Österreichische Akademie der Wissenschaften, Institut für Mittelalterforschung, Abteilung Schrift- und Buchwesen: manuscripta.at - Mittelalterliche Handschriften in österreichischen Bibliotheken
Permalink: manuscripta.at/?ID=27600

Hill Museum & Manuscript Library, Saint John's University, Collegeville MN, USA - Online manuscript description:
OLIVER - Online manuscript description (HMML)